

ROLAND SÄTTER FÄRG PÅ ERICSSON

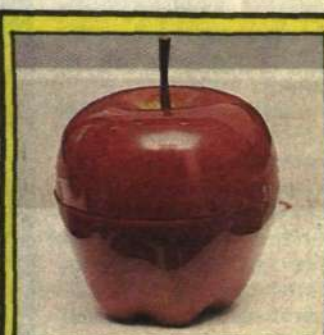
Ericsson satsar mer och mer på en medveten design – särskilt på de produkter som rent utseendemässigt lätt upplevs som lite tråkiga.

Som spindeln i det nät som vävs i samband med nya produkter sitter designern Roland Lindhé i sitt eget företag, RLD. Roland har ett för Sverige unikt jobb – högst 200 jobbar som konsulter på samma sätt.

– Vi för en anonym tillvaro, säger Roland. Vårt jobb är inte att skapa design som slutanvändarna förknippar med oss utan med företaget som tillverkat produkterna.

Förra året, när Ericsson fick en internationell utmärkelse för telefonapparatfamiljen DIALOG 2000 fick Ericsson berömmet. Men det var Roland Lindhé Design som gjort designen.

Mittuppslaget

För- bjuden frukt

Äpplen, päron, pianon, katter – får en telefon se ut hur som helst? Svaret är att utseendet inte har någon betydelse – men Televerkets Godkännandekontor har sista ordet. (Äpplet är inte testat.)

Sidan 8

Mindre stök med STÖK

Nu ska STÖK göra sitt intåg på Sveriges telestationer. Då ska det bli mindre stök på stationerna. STÖK är ett fjärrövervakningssystem för Televerkets energitrustningar som har utvecklats av Ericsson Components och Televerket.

Sidan 7

ERICSSON REVIEW

Källa för kunskap

– Läs Ericsson Review. Den är en källa för kunskap om koncernens verksamhet, säger tidningens redaktör Göran Norrman. Ericsson Review ger bilden av Ericsson på fyra språk till läsare inom och utom koncernen. Kontakten ger bilden av Ericsson Review.

Sidan 2

Två bokstäver och allt vad de står för har kommit att dominera den svenska handelspolitiska debatten under senare år: EG – Europeiska Gemenskapen.

EG-ländernas betydelse för telekommunikationsmarknaden i världen kan knappast överskattas. Eftersom Ericsson är en av världens ledande leverantörer av telekommunikationssystem spelar EG-marknaden en nyckelroll även för oss.

Vi är redan väl etablerade i EG-länderna. 40 procent av vår omsättning och 25 procent av våra anställda finns redan inom EG. En fortsatt stark position inom gemenskapen är av avgörande betydelse för oss.

EG:s satsning på "en enda europeisk marknad" kommer att medföra ökad konkurrens och risk för diskriminering av leverantörer som står utanför EG.

Vårt mål inför 1992 är bl a att försäkra oss om att Ericssons EG-bolag accepteras som fullvärdiga leverantörer till EG-länderna.

För att nå målen ska vi bl a vidareutveckla försäljnings-, FoU- och tillverkningsaktiviteterna inom EG.

Vi söker hela tiden nya affärstillfällen samtidigt som vi vidmakthåller våra goda förbindelser med EG-administrationen.

Vi lägger särskilt stor vikt vid att delta i FoU-program som initieras av EG-kommissionen.

Vi spelar en aktiv roll i de olika sammanslutningar som arbetar med att definiera standards för industri- och handelspolitiska relationer med EG.

Vi arbetar intensivt med att presentera Ericssons aktiviteter i Europa för de olika intressenterna inom EG.

Vi gör detta för att även efter 1992 vara en av de ledande leverantörerna av avancerade system och tjänster till telekommunikationsköparna inom EG.

Alltså – EG är viktigt för oss och vi skall på alla sätt arbeta för att stärka vår position där.

Och inte minst – EG är inte primärt ett hot. Tillväxten i Europa, det ökade kommunikationsbehovet och den gemensamma marknaden innebär en positiv utmaning för oss.

BJÖRN SVEDBERG

Göran Norrman (t v) redaktör och textredigerare för Ericsson Review och Martti Viitaniemi som står för bildredigering och layout. – Flera affärsområden bör se över distributionen av Ericsson Review, säger Göran. – Tidningen är billig så det lönar sig inte att vara SNÅL när det gäller att dela ut den.

Ericsson Review – källa till kunskap om koncernen

– Läs Ericsson Review, manar Göran Norrman, redaktör för tidningen. I den hittar du resultatet av det tekniska arbetet för hela koncernen. En vid läsekrets, förutom anställda, kunder, externa opinionsbildare, elever på tekniska högskolor – svensk, engelsman, fransman som spanjor nås av informationen.

En stor grupp människor världen över får genom Ericsson Review en fortlöpande översiktlig bild av koncernens tekniska verksamhet. Den vidarebefordrar bilden av Ericsson som ett av de ledande företagen i världen inom sitt verksamhetsområde – modern högteknologi. Tidningens renommé är saklighet och pålitlighet.

Den presenterar de viktigaste områdena av koncernens verksamhet. Utvecklingen kan mätas i artiklar från områden där utvecklingen sker snabbt. De speglar förändringarna i tiden.

Teknikens spegel

Göran Norrman är sedan oktober 1986 redaktör för Ericsson Review.

– Artiklarna i tidningen ska vara självbärande och kan kompletteras med detaljinformation i fakturor, berättar Göran.

– I huvudsak är det koncernens produkter, system och tjänster som presenteras; vår kärnverksamhet, Core Business, systemfilosofin, och resultatet av det tekniska arbetet för hela koncernen, förklarar Göran.

Läsekretsen

Den läsekrets Ericsson Review vill

nå är vid. I första hand styrs tidningens innehåll mot den potentielle köparen, kunden såsom användare av koncernens produkter. Men inte minst breddar den kunskapen internt. – Läs Ericsson

sen på tekniska högskolors tele- och datatekniska linjer.

– Det förekommer ofta att främmande företag för sin interna information och utbildning begär att få artiklar ur Ericsson Review, sä-

de ett bra hjälpmedel. De är billiga. Den rörliga kostnaden för tidningen är låg.

– Det lönar sig av den anledningen inte att vara SNÅL när det gäller att dela ut tidningar, betonar Göran.

Ericsson Review distribueras till bibliotek, skolor, privatpersoner, större företag som statliga SJ och TELI, svenska dataföretag och mindre konsultföretag.

Samarbeta

För att Ericsson Review ska bli den heltäckande mediakanal den syftar till och hålla hög kvalitet krävs ett kontinuerligt samarbete mellan redaktionen och respektive affärsområde.

– En tvåårsplan för varje affärsområde är lämplig och det vi alltid strävar mot, säger Göran. Planen görs i samråd med den som ansvarar för affärsområdets produkt- och marknadsplaner. Det underlättar bland annat uppläggningsplaneringen av temanummer, som är en lämplig form för tidningen.

Redaktionsråd

För detta syfte finns ett redaktionsråd för Ericsson Review med en representant för varje affärsområde. Redaktionsrådet bestämmer innehållet i varje nummer och diskuterar lämpliga artiklar som speglar koncernen samt tidningens utformning.

– Ett effektivt samarbete med de olika affärsområdena är utan tvekan av största vikt för att vi ska kunna hålla en hög kvalitet på tidningen. Där finns det ständigt mycket vi kan förbättra, säger Göran Norrman.

Text: Inger Bengtsson
Foto: Bo Binette

Alltsedan 1924 har Ericsson Review speglat aktiviteten och utvecklingen i Ericssons tekniska verksamhet.

Review. Där har du källan för kunskap om koncernens verksamhet som är till glädje för alla som arbetar inom Ericsson, är det goda rådet från Göran Norrman.

För personer som arbetar med marknadsföring och utbildning är tidningen viktig. För dem som påverkar inköp för system, produkter och tjänster, likaså.

Externt når tidningen opinionsbildare som journalister, politiker, tekniska attachéer och lärare vid tekniska skolor. Dessutom framtidens Ericssonmänniskor representerade av elever från sista årskur-

ger Göran.

– Det har även hänt att författare av böcker som behandlar teknikutveckling velat inkludera Ericsson Review-artiklar. Redaktionen är positivt inställd till sådana förfrågningar, men inhämtar alltid tillstånd från berört affärsområde, understryker Göran Norrman.

Särtryck

Varje affärsområde har möjlighet att beställa särtryck av artiklar som berör affärsområdet och har varit införda i Ericsson Review. I marknadsföring och utbildning är

Ökningar i bokslutet:

Order 28% – Vinst 66%

Koncernens fakturering 1988 blev 31 297 MSEK (32 400 MSEK 1987), en minskning med 3 procent. Minskningen är en följd av att omfattande avyttringar genomförts under året. För jämförbara enheter ökade faktureringen 16 procent. Faktureringen till kunder utanför Sverige utgjorde 81 procent av koncernens totala fakturering jämfört med 77 procent 1987.

Orderingången blev 35 633 MSEK (33 405), en ökning med 7 procent. För jämförbara enheter ökade orderingången med 28 procent. Orderbeståndet vid årets slut var 26 876 MSEK (24 171).

Koncernens vinst före bokslutsdispositioner och skatter förbättrades kraftigt under 1988 och blev 1 840 MSEK (1 108) en ökning med 66 procent. Av resultatet utgjordes – 5 MSEK (377) av realisationsresultat netto vid avyttringar av aktier och anläggningstillgångar.

RÖRELSENS RESULTAT

Rörelseresultat efter avskrivningar blev 2 678 MSEK (2 185). Arbetsmarknadskonflikten under januari och februari var starkt störande för verksamheten. Ersättning för en del av de resultatpåverkande effekterna erhöles från arbetsgivarorganisationerna med 192 MSEK.

Resultatandelar för samarbete bolag redovisas från och med 1988 i rörelseresultatet. Föregående års rörelseresultat inkluderar resultatandelar i jämförelserna.

AFFÄRSOMRÅDEN

För PUBLIK TELEKOMMUNIKATION innebar 1988 åter ett år med väsentligt förbättrat rörelseresultat. Orsaken är i första hand den gynnsamma försäljningsutvecklingen på ett flertal marknader.

Affärsområde (siffror i MSEK)	1988	1987
Publik Telekommunikation	1 929	1 359
Radiokommunikation 1)	264	210
Företagskommunikation	155	-2
Nätbyggnad	195	187
Kabel	295	210
Komponenter	113	88
Försvarssystem 1)	-87	182
Övriga verksamheter 2), rearesultat och koncerngemensamma kostnader	-186	-49
Koncernen	2 678	2 185

1) Föregående års värden är ej jämförbara på grund av organisatoriska förändringar.
2) Rörelseresultat avseende avyttrade verksamheter inom Informationssystem redovisas bland övriga verksamheter 1987.

RADIODOKKOMMUNIKATION redovisade ett förbättrat rörelseresultat. Verksamheten inom mobiltelefoni hade stora framgångar medan lönsamheten inom privata kommunikationsradiosystem var otillfredsställande.

Rörelseresultatet för **FÖRETAGSKOMMUNIKATION** förbättrades kraftigt till följd av god försäljningsökning främst för företagsväxeln MD110.

NÄTBYGGNAD förbättrade rörelseresultatet för fjärde året i följd. En betydande ökning av orderingång och fakturering redovisades. Den italienska marknaden, som är affärsområdets största, utvecklades särskilt positivt.

Inom **KABEL** avyttrades under året huvuddelen av verksamheten i USA. Till följd av detta sjönk faktureringen medan rörelseresultatet förbättrades väsentligt. Stora framgångar noterades på den svenska marknaden.

Rörelseresultatet för **KOMPONENTER** förbättrades kraftigt. Affärsområdet avyttrade under året kondensatorverksamheten, vilket förklarar nedgången i fakturering.

FÖRSVARSSYSTEM redovisar negativt rörelseresultat främst till följd av höga projektkostnader inom ledningssystem och det svenska flygprojektet JAS.

FINANSIERING

Koncernens finansnetto blev –553 MSEK (–895), en förbättring med 342 MSEK. Förbättringen hänförs sig främst till en betydande minsk-

ning av koncernens räntekostnader.

Kapitalomsättningshastigheten har, som en konsekvens av att enheter med hög kapitalomsättningshastighet avyttrats, gått ned till 0,90 jämfört med 0,97 under 1987. För jämförbara enheter har kapitalomsättningshastigheten dock fortsatt förbättrats.

Koncernens soliditet förbättrades från 31,8 procent 1987 till 33,7 procent vid utgången av 1988.

Kassaflödet, som för tredje året i rad blev starkt positivt, uppgick till 1 728 MSEK (1 845).

INVESTERINGAR

Under 1988 investerades sammanlagt 1 739 MSEK (1 592) i fastigheter, maskiner och inventarier. Av detta utgjorde 739 MSEK investeringar i Sverige (756).

MODERBOLAGET

Efter bokslutsdispositioner och avsättningar till skatter redovisar moderbolaget en nettovinst på 578 MSEK (495). Vid årets slut hade moderbolaget disponibla vinstmedel på 1 222 MSEK (989). Styrelsen och verkställande direktören föreslår en utdelning av 10,50 kr (9,00) per aktie. För detta åtgår 405 MSEK (344). Avstämningsdag har föreslagits till den 19 maj 1989.

Bolagsstämman kommer att hållas den 16 maj i Stockholm.

UTSIKTER

För 1989 förväntas en fortsatt förbättring av resultat och lönsamhet.

Radiokommunikation

Radiokommunikation visade även under 1988 en stark tillväxt och en ökad vinst. Det gäller framför allt mobiltelefonsystem men också Hot Line mobiltelefoner.

Även personsökarverksamheten visar stabil tillväxt. Inom försvarskommunikation ökade omsättningen väsentligt medan orderingången varit svag.

Verksamheten inom privata kommunikationsradiosystem hade en otillfredsställande lönsamhet.

Kabel

Minskningen i fakturering och orderingång samt antal anställda beror på att större delen av verksamheten i USA har avyttrats. Affärsområdets resultat har sammantaget förbättrats kraftigt i jämförelse med föregående år.

Under året har Ericsson Cables stärkt sin ställning på den svenska marknaden. Bl a har telekabeldivisionen befest sin position som huvudleverantör till Televerket.

De latinamerikanska bolagen har överlag haft en mycket bra utveckling. Detta gäller särskilt Latincasa i Mexico och Facomec i Colombia.

Publik telekommunikation

Publik telekommunikation kan för 1988 notera en gynnsam beställningsingång och en kraftig faktureringsökning.

Det i sin tur har tillsammans med ett effektivare utnyttjande av kapitalet lett till en klar lönsamhetsförbättring.

De marknader som under året hade störst ökning i beställningsingång och fakturering var Spanien, Storbritannien, Nederländerna och Mexico.

Försvarskommunikation

Affärsområde Försvarskommunikation visar ett mycket dåligt resultat för 1988. Den förlust på totalt 87 miljoner kronor som redovisas beror framför allt på stora kostnadsöverdrag inom områdena Ledningssystem samt Flyg- och rymdelektronik vid Ericsson Radar Electronics.

Utvecklingen på marknaden för försvarsprodukter var svag under större delen av 1988 – både i Sverige och utomlands. I slutet av året kunde en mer positiv utveckling märkas, något som resulterade i flera viktiga order från svenska och utländska kunder.

Under året kunde affärsområdet presentera flera produkttyper, resultatet av mångårigt utvecklingsarbete. Flera av dessa produkter har redan mötts av stort intresse från olika kunder.

För att vända den negativa utvecklingen vid Ericsson Radar Electronics inleddes dessutom under 1988 arbetet med ett stort åtgärdsprogram som ska ge företaget en förbättrad effektivitet och ökad lönsamhet.

Företagskommunikation

Företagskommunikation visade en kraftig resultatförbättring under 1988. På en marknad med svag tillväxt har affärsområdet tagit ökade marknadsandelar inom området företagsväxlar. Även verksamheten inom datakommunikation visar god tillväxt.

Under året har ett antal viktiga order erhållits. Bl a har affärsområdet stärkt sin ställning i USA med ett antal universitetskontrakt.

Ett samarbetsavtal i Kina om leverans och lokal tillverkning av MD110 har tecknats.

Komponenter

Affärsområdet bedriver idag verksamheten inom tre områden: mikroelektronik, strömförsörjningsutrustningar och standardkomponenter.

Under 1988 har affärsområdet noterat en kraftig ökning i både orderingång och fakturering. Dessutom en väsentlig resultatförbättring på en marknad som visar stark tillväxt men också en hårdnande konkurrens.

Totalt sett minskade faktureringen något jämfört med 1987. Detta beror på försäljningen av kondensatorverksamheten som svarade för ca 20 procent av affärsområdets omsättning.

Nätbyggnad

Affärsområdet expanderade kraftigt under 1988 med en ökning av orderingången på cirka 40 procent. Resultatet ökade för fjärde året i rad.

Italien är Nätbyggnads i särklass största marknad. De italienska nätbyggnadsbolagen visade fortsatt god lönsamhet och bidrog starkt till affärsområdets resultatförbättring. Orderingången ökade kraftigt i Italien.

I Mellanöstern tog Nätbyggnad flera stora kontrakt under året. Saudiarabien har åter blivit en av affärsområdets viktigaste marknader. Också i Sydostasien har nätbyggnadsverksamheten fortsatt att expandera.

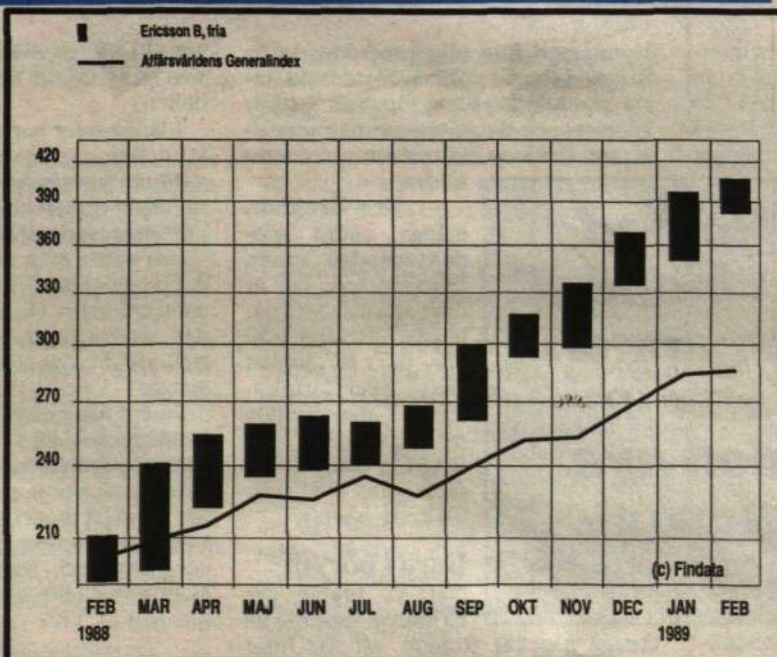
Inom signalsektorn tecknades i slutet av året ett licensavtal med ett fransk företag avseende ATC utrustning till de franska järnvägarna.

AKTIE RUTAN

Ericssons aktiekurs (B-fria) hade i början av mars funnit en jämviktsnivå kring 400 kr efter publiceringen av den fina preliminärappen för snart en månad sedan.

De professionella placerarna tycker att de har ett gott grepp om vinstläget för koncernen och man väntar inga överraskningar, positiva eller negativa. Många menar därför att aktiekursen snarare kommer att följa marknadens allmänna utveckling framöver.

Ericsson är nu ett högt värderat företag med ett p/e-tal kring 17, jämfört med Stockholmsbörsens verkstadsföretag som värderas kring 13. Det-

samma gäller substansvärderingen. Kursen motsvarar en värdering av det justerade egna kapitalet (50% schablon-skatt) på över 50%.

Det betyder att marknaden redan intecknat en del av den

väntade vinstökningen för 1989, en ökning som ju också företagsledningen indikerat. Det behövs sannolikt en rejäl dos oväntade positiva nyheter för att kursen skall sätta fart igen.

– Synintryck är inte rättvisa. Men dom är realistiska och väldigt viktiga. Det måste Ericsson vara medveten om för att produkterna ska bedömas riktigt, menar Roland Lindhé.

Här tar framtidens Ericsson-profil form

Roland Lindhé har ett ovanligt yrke. Han är industridesigner med eget företag. – Vi är högst 200 i hela Sverige som jobbar med det här, förklarar han. Inom t ex Matsushita Electrics i Japan som är moderbolag för bl a Panasonic och Technics har man lika många. Det visar hur japanerna satsar på design för att skapa ett medvetande om sina produkter hos kunderna.

När Ericsson mer och mer satsar på en medveten design så är det i första hand i samarbete med Roland Lindhé och hans företag Roland Lindhé Design AB, RLD.

RLD jobbar inte med konsumentprodukter som t ex hushållsartiklar eller kläder. Inom det området finns det ett flertal kända designers som har sina namn präglade i botten på produkterna eller har lappar i eller på kläderna.

– Vi för en mer anonym tillvaro, menar Roland. Vi är inga artister som jobbar för oss själva. Vårt jobb är inte att skapa design som slutanvändarna förknippar med oss utan med företaget som tillverkat produkterna.

Så när Ericsson förra året av en internationell jury fick den s k IF-plaketten för telefonapparatfamiljen DIALOG 2000, så var det i första hand Ericsson som fick beröm och extern publicitet för det. Men det var RLD som gjort designen.

Ej designerns prägel

– Så ska det vara, tycker Roland. Industridesign handlar inte om att sätta designerns starka personliga prägel på produkterna. Vi vill istället jobba fram ett färg och formspråk som koordinerar Ericssons produkter och blir en bra utgångspunkt för kommande generationer av produkter.

DIALOG 2000 och även mobiltelefondesignen som Ericsson 1987 fick Svensk Forms utmärkelse Utmärkt Svensk Form för, är exempel på tacksamma produkter att designa. Men det

En ny telefonmodell blir till. Roland Lindhé diskuterar utformningen av en telefonlur med sina medarbetare Hans Strand och Per Börjesson. Per till höger är mannen bakom designen av Ericssons prisbelönta HotLine-telefon som syns på affischen i bakgrunden.

är minsann inte alla produkter inom Ericsson som är sådana. Flera tacksamma produktområden försvann ju när kontors- och datadivisionerna inom tidigare Ericsson Information Systems såldes.

– Men det finns många andra produktområden inom Ericsson som det är dags att satsa mer på, hävdar Roland. Vi har ju t ex jobbat med operatörsplatserna i den mobila spaningsradarn GI-RAFFE och ska nu sätta igång med skåp till kraftenheter.

Bara i början

När vi pratar om Ericssons satsning på design påpekar Roland, att där finns mycket att göra. Man är bara i början, men det finns nu en klar vilja att ta itu med det hela.

– Det finns många produkter där Ericsson har satsat på design. Men man kan verkligen inte påstå att det har fun-

nits något medvetet designtänkande som genomsyrat utvecklingen av produkter.

I långa tider har det faktiskt varit så att design på vissa produkter bara har varit ren konstruktion. De har inte varit någon gemensam profil utan mest en bristande medvetenhet designmässigt. Där måste man nu tänka om när t ex AXE och andra "doldisar" flyttar ut ur anonymiteten. Då går det inte i längden att bara göra stela "gymnaskåp" runt världens mest avancerade telefon-system.

På det här området håller det på att hända en hel. RLD och Ericsson Telecoms Designråd har kommit långt med en ny generation av skåp för AXE. Vi har tittat på modeller i ett utställningsrum hos Ericsson på Telefonplan och på skisser och byggbitar hos RLD i Gamla Stan i Stockholm.

Ej visa

Men det är som med nästa års modell av Volvo. Alla vet att den är på gång, men Volvo släpper inte ut några bilder av provexemplaren. Det är likadant med det här. Några detaljerade bilder

får vi inte visa av sådant som är på gång.

– Vad som är så positivt nu, förklarar Roland, är att vi kommer in i mycket tidigare skeden än förut. Det är en nödvändighet och ett krav från oss. Det är också utmanande att sätta igång med dolda "tacksamma" produkter. Då kan man ju verkligen göra ett genomarbetat jobb.

Med genomarbetat menar Roland typ av egenskaper hos produkterna som påverkar våra bedömningar av dem.

Påverkat

– Ja, synintrycken är väldigt viktiga. De är inte rättvisa men väl realistiska. Visuella värderingar kan påverka hela bedömningen av företaget och företagets image. För att t ex en Ericsson-telefon och därmed Ericsson ska uppfattas gediget har vi fått balansera den med små tyngder i luren för att

den inte skulle bli för lätt att dra med sig samma värdering om företaget.

Speciella krav

Avancerade producentprodukter ställer ofta speciella krav på designinsatserna. Designern måste förstå tekniska krav och möjligheter och produkternas kommande utveckling. Där har Roland erfarenhet från IBM Nordiska Laboratorier.

Efter fyraårig utbildning på Konstfack kom han till IBM på Lidköping 1965 och blev efter några år chefsdesigner. Han stannade kvar till 1972 då han startade i egen regi.

– Man kan möjligen tycka att IBM:s produkter ser lite tråkiga ut. Men designorganisationen är exemplarisk när det gäller att skapa och behålla ett designtryck.

Det är på det området Roland Lind-

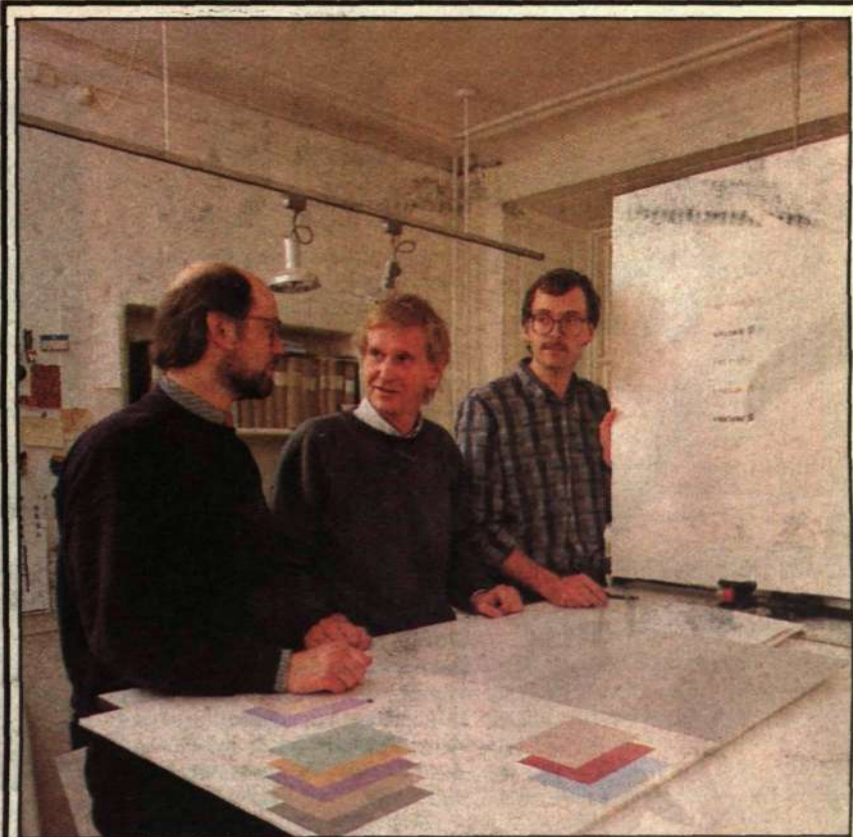
hé anser att Ericsson har en del att lära.

– Problemen för Ericsson när det gäller design är framförallt två. Det första är att produkterna har så olika ursprung och bakgrund. Det andra är att basprodukterna länge har sålt sig själva med sina tekniska fördelar.

Enhetligt produktområde

Men Roland menar också att dessa problem håller på att klaras av.

– Inom Ericsson är man medveten om att de stora förändringar som skett och sker med organisation och produkt ökar betydelsen av egenskaper som hänger ihop med brukbarhet och utseende på hela produktortimentet. Företagets identitet förändrades ju en hel del när skrivmaskiner och PC-datorer såldes. Med den nya inriktningen så har det blivit ett mer enhetligt produktområde, där det borde vara naturligare att hitta en gemensam profil i design. På lång sikt är detta vad Ericssons Designprogram nu har som mål.

Nya färger för produkter och produktlogotyper diskuteras. Roland Lindhé går igenom alternativa förslag med sina medarbetare.

Dags att skapa ett enhetligt färgspråk

Nu tar AXE steget upp från källaren till finrummet och får klä sig därefter. En del andra Ericsson-produkter har sin naturliga plats i finrummet och har alltid varit noga med hur dom sett ut. Andra har nyligen kommit dit och börjat titta sig i spegeln.

Inom Ericsson kan vi med rätta vara stolta över våra tekniskt avancerade produkter. Men det räcker inte att dom är tekniskt avancerade. Dom måste också ha ett formspråk som bevarar och helst förstärker positiva uppfattningar om Ericsson och Ericssons produkter. Det är det som Ericssons Designprogram har som mål.

Det är en tydlig trend inom telekommunikation att produkter nu flyttar från stations- och växellokaler till andra utrymmen. Tekniskt och hantlingsmässigt är det nu en framgång att t ex AXE-stationerna i flera fall levereras som lätt hanterbara utbrutna enheter.

Men det här ställer naturligtvis nya krav på de utbrutna enheterna. De ska inte bara passa väl samman med övrig kontorsutrustning.

De ska också i färg och form och utseende vara ett viktigt uttrycksmedel i kommunikationen mellan Ericsson och kunderna. Utan en tidsenlig design kommer produkterna trots sitt avancerade tekniska innehåll att uppfattas som omoderna.

I det fördolda

För många Ericssonprodukter har det varit naturligt med en medveten design. Men nu blir det alltså ett krav även för produkter som ändå tills nu har utfört sina sysslor i det fördolda.

– Vad vi nu långsiktigt jobbar med är att koncernens produkter ska ge ett enhetligt intryck i färg, form och hanterbarhet. De ska märkas ut av de inte bara representerar sin produktfamilj och sitt affärsområde utan att de också representerar hela Ericsson. Detta trots att de har så olika ursprung i våra affärsområden. Det säger Bror Lundkvist från Koncernstab Teknik som är aktiv i Tekniskrådet inom koncernen. Under Tekniskrådet sorterar Designutskottet som består av representanter för samtliga affärsområden

samt Ericssons designkonsult Roland Lindhé Design AB.

Ambitionen är att produkter och system från Ericsson ska vara så utformade att de motsvarar användarens krav och förväntningar på teknisk, estetisk och ergonomisk koordinering. En väsentlig uppgift för designen är att den ska prioritera egenskaper som funktionell enkelhet och överskådlighet samt estetisk utformning.

Design kan sägas vara att skapa allt från en fysisk form till rent föreställningsmässiga värden – en image.

Planerad profil

En god image förutsätter bl a att vi har en planerad profil för våra produkter. Och en nödvändig åtgärd för att få den här profilen är alltså en medveten satsning på design.

– Med den höga utvecklingstakten inom elektronikindustrin så finns det en klar risk att produkter och system förbättras tekniskt utan att man gör medvetna satsningar på designen, menar Bror Lundkvist. Men om användningen av tekniskt avancerade produkter försvåras av brister i utformningen är detta ett allvarligt problem som sällan går att lösa i efterhand.

Svårt rätta till. På samma sätt är det svårt att rätta till en uppfattning om en produkt om uppfattningen beror på att designen inte överensstämmer med de tekniska egenskaperna.

Därför utvecklas och produceras produkter och system från Ericsson så att designarbetet kommer in i ett tidigt skede i nära samverkan med specialister inom produktutveckling, produktledning, marknadsföring och produktion.

Samordningen är mycket viktig. Det handlar bl a om att produkter och system ska harmoniseras och ge omvärden en unik föreställning om Ericsson som leverantör av högteknologiska produkter och system baserade på god kunskap om olika användargrupperns behov. Samordningen är också viktig eftersom produkter och system allt oftare förenklas, rationaliseras och dessutom kopplas ihop till nya, ännu mer avancerade produkter och system.

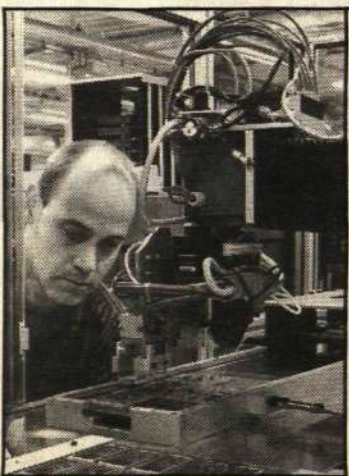
Text: Bengt Plomgren
Foto: Åke Sandin

I flygplan På hotell

Skylines kallas den "reklamfilm" som SAS visar tillsammans med långfilmerna på sina interkontinentala linjer. Här finns Ericsson med i ett 30 sekunder långt inslag. Det som visas är bl a HotLine mobiltelefoner, allmän presentaiton av Ericsson-koncernen och även inslag om Ericsson Telecom. Reklaminslagen samordnas med andra marknadsföringsaktiviteter som t ex tidningsannonser i bl a SAS Scenorama.

Man behöver dock inte flyga så långt bort för att se reklaminslag om Ericsson. Stockholm Live är en ny kommersiell TV-kanal som sänder 24 timmar om dygnet i Stockholms förstaklass-hotell samt i avgångshallarna på både in- och utrikesterminalerna på Arlanda. Programmet byts varje månad och Ericssons inslag är på 30 sekunder. (ERA Nyheter)

Gävle först med laserlödning

Vår Gävlefabrik blir först i Norden med laserlödning.

En specialbeställd utrustning, bestående av ett system med två robotar och en laserkanon, har just installerats och körts igång i Gävle.

Man räknar med flera fördelar: lödkvaliteten ska bli bättre, processen går snabbare och inte minst blir man av med ett arbetsmoment som varit mycket besvärligt att utföra manuellt.

Laserlödningen gäller i första steget skärmramarna på de sk Rx-korten. Ett precisionsarbete som kräver jämn lödning. (ERA Nyheter).

Ännu ett kontor i Kina

Den 18 januari invigdes ännu ett Ericsson-kontor i Kina, i Guangzhou (f d Kanton). Chef för kontoret är Jan Häggne, som basar för 14 fast stationerade personer.

Redan tidigare har vi kontor i

Nio filmstjärnor av tio...

Rubriken anspelar på en gammal reklamslogan för en känd tvålv. I fortsättningen påstår reklamarna att de nio använder just det tvålmärket.

Affärsområde Företagskommunikation har också använt sig av kända ansikten från vita duken i en internationell kampanj för företagsväxeln MD110.

Kända filmskådespelare av äldre datum - Kirk Douglas (bilden ovan ur filmen The big Carnival från 1951), James Stewart (bilden t h ur filmen Magic town från 1947), Charles Boyer, Ingrid Bergman m fl - används som blickfång i annonserna.

Om det är skådisarna eller namnet Ericsson eller MD110 som fått läsarna att reagera ska vi låta vara osagt.

Klart är dock att Bollmora fått in mer än 1 900 kupongsvar - hur många som gått till dotterbolagen världen över är okänt.

Det måste betraktas som ett mycket gott resultat av en kampanj av den här typen.

Nu återstår ett hårt arbete med bearbetning av de presumtiva kunderna. Kanske kan vi återkomma längre fram med en rapport från säljarna på Företagskommunikation? (Vår Business)

Spara pengar!

Alla försöker vi väl betala våra räkningar i tid för att slippa dröjsmålsränta, strafftillägg eller andra otäcka pålagor. En överlevnadsregel - som även Ericsson har att rätta sig efter.

Månghundratusentals leverantörsfakturer strömmar in till företaget varje år, och de måste betalas inom en viss tid - annars!!!

Därför är det synnerligen viktigt, att fakturer som kommer in till företaget ges högsta prioritet. Hjälp Ericsson från kostsamma dröjsmålsräntor genom att handla enligt följande:

- Ange alltid fullständigt namn och tjänsteställe vid kontakter med din leverantör.

- Använd inköpsorder i största möjliga utsträckning.

- Om fakturan avser ett löpande avtal och referensen är inaktuell, meddela omedelbart den nya referensen till leverantören. Korrekt referens är en förutsättning för snabb handläggning.

- Kontera och attestera fakturorna omgående.

- Om du är bortrest - se då till att någon kan ta hand om inkommande fakturer i ditt ställe.

- Tänk på att varje dags försenad betalning åsamkar ditt företag stora kostnader i form av något så fullständigt onödigt som dröjsmålsränta. (Switchen)

Minisökare med textdisplay

Bara 48 gram väger den nya personsökaren från Ericsson Paging System BV, Amsterdam. Sökaren, som inte är större än ett kreditkort, har en display som har plats för 32 bokstäver och den kan lagra upp till 16 olika meddelanden.

Sökaren kan avge en ljudsignal eller, för tysta omgivningar där en ljudsignal kan verka störande, en vibrationsignal. (ERA Nyheter)

Ny AXE- tillämpning

Det var en stor händelse när Televerkets OPS-central i hjärtat av Stockholm invigdes - en ny digital AXE-station utvecklad av Ericsson Telecom tillsammans med kunden för att hantera telefonistkopplade telefonsamtal över hela världen. Björn Svedberg var där, Jan Stenberg liksom, och förstas Televerkets generaldirektör Tony Hagström.

OPS står för OPerator Subsystem.

Det är hit alla "manuella" samtal kopplas, både utgående och inkommande samtal till landet. Här hamnar du om du beställer ett BA-samtal till USA, eller om du hemifrån ringer ett tjänstesamtal som ska debiteras din telefon på jobbet.

Samtal kopplas kors och tvärs över jordklotet och operatörerna håller samtidigt reda på om telefonförbindelserna är tillfälligt brutna med något visst land, t ex på grund av krig eller andra oroligheter.

Efter att Tony Hagström skjutit startskott för OPS-anläggningen och Björn Svedberg hållit ett kort tal, gick celebriteterna runt och bekantade sig med anläggningen. (Switchen)

Ericsson Airport

En helautomatisk anläggning för sk flygpaletthantering invigdes nyligen under stor pompa vid Ericsson Distribution Center i Huddinge.

Anläggningen har fått smeknamnet "Ericsson Airport" - mest för att den är utgångspunkt för snabba produktleveranser i containers designade och "skräddade" för flygplanens lastrum.

Men - en annan och mer närbelägen inspirationskälla har troligen också varit med i bilden. Ett par kilometer fågelvägen från Ericsson Distribution Center ligger Tullinge flygplats i träda och bara väntar på återanvändning. (Switchen)

Några rader om...

... den utlovade fortsättningen på reportaget om OPUS. Av produktionstekniska skäl sparar vi det reportaget till nästa nummer av tidningarna, som kommer ut under vecka 16.

... TVAB, Töcksfors Verkstads AB, som dragit igång ett förändringsprojekt kallat MPA. Den officiella tolkningen av förkortningen lyder "Material, Produktion och Administration" men kan också tolkas med Personligt Ansvar", skriver Ledaren.

I projektet ingår bl a satsningar på mindre monotona arbetsuppgifter, förbättrad information och utbildning, ett mera flexibelt lönesystem mm.

... den annonskampanj som Ericsson i Finland satsat på. Kampanjen är en s k image-annonsering och innebär att man i annonserna - fem olika helsidor - berättar om Ericsson, företagets kunnande, produkter mm.

Redaktionen för Ericsson Runt har ännu så länge bara läst en av annonserna i svensk version. Under rubriken "Ericssons Kraftprov i Kina" och en bild med kinesisk gatugymnastik berättas om Ericssons framgångar med AXE i Kina.

De andra annonserna handlar - att döma av bilderna! - om mobiltelefoni, företagsväxlar mm.

... Affärsområde Kabel, som i Ledaren berättar om Ericssons kraftkabelservice, en unik och av kunderna uppskattad service.

Begreppet innebär:

- Servicefolk som i förebyggande syfte gör årliga "hälsokontroller" av högspänningsnäten.

- Snabba insatser om ett fel eller en skada inträffar.

- Personella och maskinella resurser för att kapa installations- eller förläggningstoppar.

- Ett komplett lager med servicedelar som passar även till äldre konstruktioner.

Många problem förebyggs med den här servicen. Och om olyckan trots allt är framme rycker "katastrofgrupperna" ut.

... vårt västra grannland, Norge. Där har EB-Ericsson undertecknat ett kontrakt om en MD110 med ett av Nordens största universitet, Trondheims med Norges Tekniska Högskola.

Universitetet blir därmed, skriver Vår Business, en av de första användarna av ett PBX-system mot det publika ISDN-nätet i Norge.

Installationen omfattar 6 500 linjer - huvuddelen på Norges Tekniska högskola.

Installationsarbetena påbörjas i mitten av september i år och systemet tas i drift i mitten av januari 1990.

I framtiden blir stora nätavbrott lättare att reparera. Från övervakningscentralen i STÖK räknar du ut var du ska köra ut reservverk och i vilken ordning. Arne Stricker (t v) och Robert Wikström, Ericsson Components visar fjärrövervakningscentralen i Eskilstuna.

STÖK gör verket mindre stökigt

Teleavbrott? Nej, då. Det blir det inte mycket av i framtiden när STÖK gör sitt intåg i Sveriges telestationer. Ett system utvecklat av Ericsson Components Kraftdivision och Televerket gemensamt. STÖK ska fjärrövervaka Televerkets energitrustningar.

Ericsson Components och Televerket har tillsammans utvecklat ett datoriserat Styr- och övervakningssystem för Krafttrustningar, STÖK. STÖK är en anpassning och utveckling av Ericsson Components övervakningssystem för drift och underhåll av energi- och strömförsörjningsanläggningar i telefonstationer, internationellt känt som EnergyMaster. STÖK är anpassat till NOAC, ett system för övervakning av svenska telenätet.

Televerkets behov var ett system som exempelvis kunde övervaka alla typer av energitrustningar, oberoende av fabrikat och ålder, med olika behov av övervakning. Ericsson Components Kraftdivision har levererat och utvecklat både hårdvara och mjukvara till två pilotanläggningar i Eskilstuna och Kristianstad. Samarbetet har pågått sedan 1985. I Eskilstuna den 8 och 9 februari var tiden inne för en förhandsvisning av systemet för tjugo stabingenjörer från Sveriges tjugo teleområden.

– Nu är provtiden slut, konstaterar Arne Strickert, marknadsansvarig från Ericsson Components.

– Vi är mogna att gå ut och sätta systemet i drift. Krister Smedman från Televerkets elkraftsektion sa:

– Transmission går vidare och vi måste vidare för att inte komma på efterkälken.

Resa i onödan

Det krävs en hel del kringtrustningar för att driva moderna telefonstationer – bland annat strömförsörjning, likriktare, distribu-

Huvuddatorn, hjärtat i systemet, kan övervaka mer än 50 telestationer, berättar Bertil Larsson, Ericsson Components för lyssnande televerkare.

tion, batterier, reservverk, kyla, ventilation och ställverk. Detta är energitrustningar.

Hos Televerket idag är övervakningen inte problemfri. Det händer inte sällan att verkets driftövervakare åker ut med fel utrustning och fel reservdelar till teleanläggningarna.

Med STÖK, fjärrövervakning kan alla kraftstationer i teleområdet nås på ett enkelt sätt från en och samma övervakningscentral.

När ett larm går kommer information upp på datorskärmen (och på en skrivare) om VILKEN utrustning larmet kommer ifrån och exakt VAD det är i utrustningen som har förorsakat larmet. Åtgärderna kan prioriteras.

Ett stort antal övervakningspunkter för spänning, strömtryck, temperatur, brytarlägen mm styrs från driftcentralen.

Exempelvis kan en dieselmotor startas från skärmen. Temperaturen kan höjas på en telestation när en reparatör ska ut dit och arbeta.

Datorhjärtat
STÖK arbetar i tre nivåer. Överst

huvuddatorn – hjärtat i systemet. Mellannivån, kommunikationsdatornivån, fungerar som en stor tabell som samlar in värden och skickar upp dem till stordatorn. Lokaldatorerna som finns på varje kraftstation, fungerar som intelligenta interface som samlar in värden och styr utrustningarna. Huvuddatorn samlar in och lagrar information (för statistik) från samtliga lokaldatorer. Den slår larm till en övervakningscentral när information om ett värde avviker. Minst ett 50-tal telestationer kan den övervaka.

Enkel meny

Datorsystemet är lätt att använda. Alla instruktioner finns serverade i menyerna. Du behöver inte vara dataexpert för att kunna arbeta i STÖK.

”STÖK är inte bara ett kraftfullt hjälpmedel. Det är ett nytt sätt att arbeta”, säger man i marknadsföringen.

Full kontroll

Fel och brister som tidigare varit osynliga blir synliga. De upptäcks i ett tidigt skede och god tid ges att förhindra att större fel uppstår. Det minskar givetvis också slitage. Reservdelar kan inbesparas. Till 25 procent beräknar Televerket.

Onödiga utryckningar blir bortrationaliserade. Utryckningar under oönskade arbetstid kan minska med 50% uppskattar Televerket. Batterier kräver stora resurser i underhåll. STÖK har en viktig roll att fylla. Personalstyrkan för underhåll av batterierna kan minskas med 50%.

Nu blir det mindre STÖK i Televerket.

I framtiden kan man förhindra störningar i teletrafiken, även exempelvis sådana stora nätavbrott som har uppstått i Gävle och Uppsala. Då kan man sitta vid terminalen och räkna ut var man behöver köra ut mobila reservverk och i vilken ordning.

Inger Bengtsson

Bokslutsrapporterna droppar nu in, den ena efter den andra från de stora telekommunikationsbolagen i världen. Två av Ericssons främsta konkurrenter, Siemens och Northern Telecom visar inga glada siffror och ger heller inga glada prognoser.

Siemens, den stenrika kolossen i München, som omspannar lika många verksamheter som Ericsson, Electrolux och Asea Brown Boveri tillsammans, är ett traditionsrikt företag.

Under så många år som minnesgoda journalister kan komma ihåg, har en generös inbjudan dumpit ned på redaktionen av bokslutet. Detta infaller alltid någon kylig vinterdag i slutet av januari i München. Världspressen lyssnar andäktigt och försöker fånga de tyska hjälpverben när Siemens-folket lägger fram resultatet.

Men det är inte bara de tyska hjälpverben som ställer till det. Tysk redovisningspraxis gör det inte lätt att tränga in i Siemens ekonomi. Bokslutsåret 1987/88 var inget undantag.

Helt klart är att Siemens finansiella ställning är grundsolid. Men hur förräntar koncernen sitt väldiga kapital?

Det gångna bokslutsåret redovisade Siemens en bruttovinst, dvs före finansiella kostnader och intäkter, bokslutsdispositioner och skatt, på ca 600 miljoner D-mark. 1 mark är ca 3:40 kr. Det är en nedgång med 400 miljoner D-mark. Skälet till nedgången uppges vara extraordinära nedskrivningar på omkring 600 miljoner mark, som man tvingats göra i USA.

Liksom Ericsson har Siemens satsat stort i USA, inte bara inom telekommunikationer, utan också inom de andra affärsområdena. Hela den amerikanska verksamheten omsätter idag 5,7 miljarder D-mark, eller närmare 20 miljarder kronor. Och denna verksamhet går med 381 miljoner D-mark i förlust, dvs nära 1,3 miljarder kronor.

Men det är värt att notera vad Karl-Heinz Kaske, koncernchefen, sade i en kommentar: Det är mycket viktigt att fortsätta den amerikanska expansionen. Siemens har 75 % av sin försäljning i Europa. Målet är att ha ungefär samma storlek på andra sidan Atlanten. Han förutspådde att den amerikanska verksamheten skulle vara uppe i ca 30 miljarder kronor i början av 1990-talet.

Siemens fortsatta expansion kommer till stor del att ske genom köp av andra företag. Kaske förklarade också att han var beredd att spendera hela 15 miljarder kronor på förvärv nästa år.

Och det är ingen tvekan om att han har råd. Det framgår om vi går vidare i resultatrapporten för föregående bokslutsår. Nettovinsten, dvs efter finansiella kostnader och intäkter, bokslutsdispositioner och skatt, blev 1,4 miljarder D-

mark – att jämföra med bruttovinsten på 600 miljoner.

Skillnaden kommer till stor del från de finansiella intäkterna, bl a förräntningen av Siemens berömda kassatillgångar på närmare 24 miljarder D-mark, dvs över 80 miljarder kronor. Närmare hälften är för övrigt pensionsåtaganden.

Några särskilt stora förhoppningar inför 1989 tycktes Siemenschefen ej heller ha. Han förutspådde i stort oförändrad försäljning och medgav också att den senaste rundan av företagsköp skulle komma att hålla vinsterna nere på kort sikt. Så t ex skulle köpet av den amerikanske kontorsväxelspecialisten Rolm inte ge några vinster de närmaste två åren.

Liknande, dämpade tongångar hörs också från Northern Telecom, den kanadensiske telekomspecialisten, som är en av de största leverantörerna av publika växlar på den amerikanska marknaden.

Northern redovisar ett fall i nettovinsten med 47 % till 183,2 miljoner dollar, eller närmare 1,15 miljarder kronor. Försäljningen ökade från 31 miljarder till 34 miljarder kronor.

De förklaringar som skyms i rapporten är ökade investeringar i produkter och marknadsföring och ökad konkurrens. Hårtill kan också läggas den extra ordinarie avskrivningen som Northern gjorde under fjärde kvartalet på 200 miljoner dollar, ca 1,3 miljarder.

Den kanadensiske tillverkaren har med andra ord sina problem och koncernen omstruktureras nu för att bli kostnadseffektivare. Över 2 000 jobb väntas försvinna i den processen.

Koncernens ordförande, Edmund Fitzgerald, tror heller inte att 1989 blir något särskilt bra år. De första kvartalen i år kan t o m bli riktigt dåliga med en tredjedel mindre i vinst jämfört med samma period 1988. Men andra hälften, hoppas han, skall medföra en kraftig omsvängning så att resultatet på helårsbasis ändå blir bättre än 1988.

Avslutningsvis kan vi glädja oss åt goda nyheter från en Ericsson-vän, den amerikanske samarbetspartnern och storleverantören av chips, Texas Instruments. Koncernen ökade sin nettovinst från 321 miljoner dollar till 366 miljoner och försäljningen steg med 700 miljoner till 6,3 miljarder dollar. Det är framför allt kraftigt ökad försäljning av minneschips som höjde resultatet.

Bokslutsrapporterna från branschen börjar nu ge en bild av ett ganska splittrat år för de stora telekomföretagen. Många har haft det ganska krävt. Det ger en intressant bakgrund åt Ericssons fina siffror.

ERICSSON, HF/LME/DI, 126 25 STOCKHOLM

Koncernredaktör: Anders Gummesson 08-719 24 51

Redaktör: Bengt Plomgren 08-719 98 68

Ansvarig utgivare: Nils Ingvar Lundin

Televerkets Godkännandedekontor:

Klisterlappar för miljoner!

Titta i botten på din nya telefon, telefonsvarare, telefax eller annan utrustning som går att ansluta direkt till det allmänna telenätet. Du hittar säkerligen en liten klisterlapp med ett svart T på en telefon under en krona. "Får anslutas till allmänna telenätet" står det. Apparaten har godkänts av Televerkets Godkännandedekontor.

Små och stora företag står nu i kö hos det lilla anonyma kontoret för att få sina utrustningar godkända. Företaget kan vara Ericsson, men i första hand är det små och stora konkurrenter till Ericsson.

Klisterlappen på dörren till Godkännandedekontoret vid Östmarksgatan i Farsta ser ut som den under godkänd utrustning. Den är naturligtvis mycket större, men anspråkslös och familjär precis som kontoret.

Chefen Jan Kanth öppnar och hans lilla yorkshireterrier Ludde nosar intresserat på besökaren. I Jans rum ligger en filt och hundleksaker.

Ludde är här ganska ofta men inte alltid, förklarar Jan. Det hade ju inte gått om vi hade suttit därborta, säger han och pekar mot Televerkets enorma tekniska an-

Det begärliga T-märket under godkänd utrustning trycker man själva på Godkännandedekontoret.

läggningar på Färnebogatan något hundratal meter bort.

Vanligt hyreshus

Kontoret på Östmarksgatan är en bottenvåning i ett vanligt hyreshus. Där jobbar sex anställda med att administrera cirka 350 - 400

godkännandearbenden per år.

Den vanligaste produkten är modem, alltså enheter som överför datainformation till nätet. Men den mest kända produkten som hamnar här är naturligtvis telefoner. I dagens läge finns det cirka 100 godkända modeller i Sverige. Förra året godkändes cirka 20.

Det finns en klar koppling mellan avmonopoliseringen inom teleområdet i Sverige och Godkännandedekontorets verksamhet. Men kontoret hade redan funnits i ett par år när den första stora avmonopoliseringen gjordes. Televerkets monopol på att ansluta telefonapparater upphävdes 1 november 1985. Men Godkännandedekontoret inrättades redan 1981.

Ej i sortimentet

Före 1981 så var det de olika produktkontoren inom Televerket som godkände sådan privatägd utrustning som Televerket inte hade i sitt sortiment. För att utrustningen skulle godkännas krävdes att Televerkets krav uppfylldes. Det kontrollerades genom provning på Televerkets Centrallaboratorium.

Även idag sker provningarna på Televerkets Centrallaboratorium, som är en del av Televerkets provningsverksamhet TeleTest, samt på Statens Provningsanstalt i Borås.

Jan Kanth gläntar på dörren till en liten viktig "teledoldis" i skuggan av stora Televerket. På Televerkets Godkännandedekontor avgör man vilken utrustning som får anslutas till det allmänna telenätet.

Proceduren är sådan att kravspecifikationer tas fram av Televerkets Nätavdelning. Om specifikationerna uppfylls vid provning utfärdas godkännande av Godkännandedekontoret.

Men det här betyder ändå till sist att det är Televerket - en av de verkligt stora leverantörerna av utrustning till telenätet - som ska godkänna att konkurrerande företag får koppla in sina produkter på telenätet. Det har aldrig kunnat beläggas att Televerket har blandat samman sin godkännandefunktion och sin affärsverksamhet, men det har ändå varit en dubbelroll.

Dubbelrollen bort

Den här dubbelrollen ska inte finnas kvar så länge till, förklarar Jan Kanth. I höst inrättas istället Statens Telenämnd, STN, som tar över Televerkets myndighetsroll för godkännande. Den nya myndigheten ska bl a utfärda/fastställa föreskrifter för anslutning till det allmänna telenätet och registrera utrustning som enligt intyg (certifikat) från kompetenta laboratorier uppfyller STN:s föreskrifter.

Men telenämnden ska enligt planerna precis som Godkännandedekontoret ha sex anställda. Det ser alltså ut som om sex f d televerkare bara byter arbetsgivare och blir en egen liten myndighet.

Det är långtifrån säkert, menar Jan Kanth. Tjänsterna i telenämnden får ju sökas på vanligt sätt. Att någon eller några härifrån får jobb i telenämnden kan man väl tänka sig, men det är inte självklart.

Inte misstänkas

Men inriktningen av provning och godkännande av utrustning för det allmänna telenätet är klar. Det ska göras opartiskt.

Televerket som själv gör företagsväxlar ska inte misstänkas för att diskriminera t ex Ericsson, CPO-Telecom, Doro eller Philips.

Det blir än mer viktigt nu. Monopolet på växlar upp till 25 anknytningar försvann redan 1 oktober 1988, monopolet på växlar upp till 200 anknytningar försvinner 1 april 1989 och monopolet på växlar med fler än 200 anknytningar försvinner 1 juli 1989.

När vi passerat den 1 juli 1989 så är det värt att notera att Sverige

■ Ett företag som vill ansluta utrustning till det svenska telenätet beställer kravspecifikationer från Televerkets Godkännandedekontor. Dom kostar ingenting. Men man får betala provningskostnaden som varierar mellan 10 000 och 200 000 kronor beroende på i första hand typ av utrustning. Ett typgodkännande kostar sedan 4 000 kronor för telefonapparat och 5 000 kronor för företagsväxel. Kontorets omsättning är omkring 3 Mkr per år och man tar in mellan 1,5 och 2,0 Mkr om året i godkännandavgifter och etikettavgifter.

kommer att vara en av de mest öppna telemarknaderna i världen. Då är det inte mycket kvar som Televerket har monopol på.

Ej nätmonopol

Teleföretaget har Televerket inte "monopol" på. Det ägs av svenska staten och "förvaltas" av Televerket. Det är inte förbjudet för fler att anlägga fasta telenät och konkurrera med Televerket. Men det är naturligtvis rimligare att försöka konkurrera med Televerket och andra leverantörer om vilken utrustning som kunderna ska ansluta till det svenska telenätet. Första steget är att få utrustningen godkänd av Televerkets Godkännandedekontor.

Bengt Plomgren

Foto: Carl-Erik Viphanmar

Sanningens ögonblick. Stefan Magnenat på Televerkets Centrallaboratorium kollar om några nya telefonapparater klarar kravspecifikationerna.